

„Cudze chwalicie swego nie znacie...”,

„... Gdzie pierwszy powiew,
zwiastun budzącego się dnia,
przeleci cichym szelestem
po wierzchołkach
dębów-olbrzymów, zaszumi
w żółknących liściach, a wąska
czarna drożyna zaprowadzi
w głąb puszczy... zawabi
wabiarz, a cichym echem las
mu odpowie...”

Zygmunt Świątorzecki

Kompleks lasów uroczyzna Lekowo

Jeden z największych, zwartych kompleksów leśnych powiatu ciechanowskiego położony jest jakieś 10 km na NW od Ciechanowa, w gminie Regimin. Obejmuje m.in. dwa cenne obszary chronione — rezerwat przyrody: „Modła” (powierzchnia 9,36 ha) i „Lekowo” (powierzchnia 5,31 ha), utworzone celem zachowania starodrzewu dębowego z domieszką sosny w wieku około 200 lat. Ten uroczak zakątek powiatu jest wciąż jeszcze mało znany, a wystarczy kilkadziesiąt minut jazdy rowerem, w spokojnym tempie, by znaleźć się w starym lesie, nieco przypominającym Puszcę Białowieską. Tuż za leśniczówką Lekowo, znajdująca się przy trasie Ciechanów — Mława, skręcamy w piaszczystą drogę, ciągnącą się przez cały kompleks, albo wybieramy inny wariant i kierujemy się zgodnie z drogowskazem na Strzegowo, jedziemy kilkadziesiąt metrów, skręcamy w stronę leśniczówki łowieckiej „Bogdanka” i stąd zaczynamy przyrodnicze wojaże.

Dęby
w rezerwacie
Modła

czyli wędrówki przyrodnicze po powiecie ciechanowskim

Pod baldachimem nieba rozpościera się korony monumentalnych dębów, sosen, świerków, modrzewi, pojedyncze stanowiska jodły, nieco niżej graby (lasy liściaste z dolnym piętrzem grabowym, tworzące tzw. ekosystem grądów wysokich), buki, lipy, klony. Wzdłuż leśnych duktów ciągną się aleje starych drzew (w tym kasztanowców). Na dnie lasu le-

żą wykroty i wiatrołomy — potężne pnie obumarłych olbrzymów, które pod „parasolem” rezerwatów doczekały starości. Roślinność zielną reprezentują m.in.: zawilec gajowy, perlówka zwisła, konwalijka dwulistna, konwalia majowa, szczawik zajęczy. Bogactwo kształtów i barw prezentują przedstawiciele królestwa grzybów. Mnogością form za-

głosów, a na szczęśliwców czeka spotkanie oko w oko z dzikimi zwierzętami.

Kompleks lasów uroczyzna Lekowo jest miejscem występowania wielu ptaków (około 60 gatunków do zobaczenia w jeden dzień). Z rzadkich gatunków spotkamy tu muchołówkę małą (kilka śpiewających samców), dwa rzadkie leśne gatunki gołębi: siniaka (1-2 odzywa-

dziwiają mszaki, pa-
protniki i porosty.

Wprawne oko i ucho
natychmiast odnajdzie
ślady obecności zwi-
erząt w postaci licznych
tropów, odchodów czy
ptasich

Grzyb
pasożytniczy

jące się samce) i turkawkę, dzięcioła średniego, kobuzę, słonkę, krzyżodzioby świerkowe (niełęgowe, największe widziane stado 27 osobników), paszkoty, pokrzywnice. Kilkanaście lat temu legowoy był bocian czarny, ale ze względu na niekorzystne stosunki wodne obecnie nie gnieździ się. Licznie występują dziuplaki: dzięcioły (czarny, duży, średni, dzięciołek, w otulinie zielony), muchołówki (żałobna, mała i szara), komplet sikor, kowaliki, pleszki, pelczacz leśny. Z innych wróblaków możemy usłyszeć śpiewaki, kosy, świstunki, piecuszki, pierwiosnki, strzyżyki, rudziki, świergotki drzewne, pokrzewki (z najliczniejszą i chyba najładniej śpiewającą kapturką) oraz najmniejszego ptaka Europy — małego mysikrólika, uczonego gąłęzi sosny, na którego chyba mało kto zwraca uwagę. Co najmniej 3 rewiry puszczyka, z dużych ptaków gniazdują tu jeszcze jastrząb, krogulec, myszołów i kruk. Na okolicznych polach i terenach otwartych pomiędzy wsiami Modła i Chotum, możemy obserwować migrujące, północne wróblowate: jery, czeczotki i nieliczne przelatujące przez ten teren górnicy (największe widziane stado — około 35 osobników).

Liczenie występują tu ssaki: daniel (120 osobników), jelenie (około 30), sarny (120-150), dziki (120), lisy, jeno-ty, borsuki, tumaki (czyli kuny leśne), nietoperze, gryznie. Od 2007 roku leśnictwo prowadzi na tym terenie wolierową hodowlę zajęcy. Na niedużym oczku wodnym, położonym na skraju lasu, znajduje się stanowisko chronionego płaza — traszki grzebieniastej.

Zachęcam wszystkich, zmęczonych miejskim życiem, do odwiedzenia naszej „małej Puszczy Białowieskiej”.

**MAREK
MURAWSKI**

<http://m-sto.most.org.pl>